

Előfizetési árak:	
Egész évre	12 fr.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hónapra	1 "
— Egyen szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Fleiss Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felzár-
amlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-6 szám,
hová a lap szellemi részét, illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételével.

Külföldi szemle.

Nagybecskerek, Április 23.

Az ausztria-ellenes nagynémet tüntetés, melylyé lett tulajdonképp Bismarck ismeretes beszéde folytán a stájerok Bismarcknál való tisztelgése, — még furább folytatásra talált Berlinben, hol a protestáns-konzervatív és antiszemita egyesületek 19-én nagy lakomát rendeztek a Bismarck hercegnél tisztelkedett stájerországi küldöttség oda is ellátogatott tagjai tiszteletére. A teremnémet és stájer zászlókkal volt díszítve. A lakoma folyamán sok felkőszöntőt mondtak s valamennyien azt hangoztatták, hogy a németek és stájerok együvé tartoznak s hogy együtt kell éreznük; mindegyik beszéd oda lyukadt ki, hogy csak egy egységes Németország van, mely mellett minden más földrajzi fogalom elvész.

A berlini osztrák egyesületet is meghívták az ünnepségre s az egyesület tagjai semmi rosszat sem sejtve, engedtek a meghívásnak. — A lakoma folyamán Forster birodalmi gyűlési képviselő beszédet mondott, a melyből elég mutatónak az az egy rész, a melyben azt mondja, hogy nemsokára el fog következni az az idő, amikor minden német egy uralkodót fog elismerni. Ezután egy antiszemita képviselő állott fel, aki még Forsterénél is megbotránkoztatóbb beszédet mondott. Ez a beszéd annyira felháborította az osztrák egyesület tagjait, hogy felugrottak és kipirult arczokkal távoztak a teremből. Előbb azonban elnökök kijelentette, hogy a Berlinben élő osztrákok Németországot második hazájuknak tekintik ugyan, de azért megmaradtak jó osztrákoknak s nem maradhatnak tovább olyan társaságban, amelynek fogalma sincs a tapintatról és az illendőségről.

Bulgária belügyeiről érdekes nyilatkozatot tett dr. Stoilov bolgár miniszterelnök Bécsben, különösen pedig a Stambulow elleni hajszáról, melynek hire

kellemtlenül hatott. A hajsza szerinte nem a kormány műve volt. Igaz ugyan, hogy Stoilov ellenségei követelték vád alá helyezését és rendszeres üldözését, de a kormány határozottan ellenezett minden irányzatos eljárást ellene. Stambulowot csak akkor fogják vád alá helyezni, ha ellene igen komoly és kétségbevonhatatlan bizonyítékok kellő alapot szolgáltatnának. Hogy mennyire alaptalan az a vád, hogy maga a kormány akarná Stambulowot mindenáron üldözni, kitűnik abból is, hogy a fanatikus orosz barátok azt kívánták, hogy Stambulow vagyonát zár alá helyezték, de ezt a kormány nem engedte meg. Stambulow ellen csak a „Frankfurter Zeitung”-ban megjelent cikk miatt indítottak pert. Itt ugyanis a fejedelem személye forgott szóban, kinek sérthetlenségét a kormány első alapelvnek tekinti, mert a fejedelem személyesíti a bolgár függetlenséget. Ha Ferdinánd fejedelem távoznék, akkor — így vélekedik dr. Stoilov — Bulgária nem kapna más fejedelmet, a bolgár trónt senkisé meg fogadná el, a függetlenségért vívott minden eddigi küzdelem eredménye odavesznék és a fejedelemség idegen gyámság alá kerülne. A bolgár kormány ettől a sarkalatos elvtől el nem térhet.

A szerb hivatalos lap közli a korona által kinevezett 40 képviselő nevét. Ezek közül 18 haladóparti, 10 liberális, 1 radikális és 11 pártokivüli, a kik szintén a baloldalhoz húznak. Az új szkuptsina e hó 22-én ül össze Nisben s elnöke állítólag Nikolajevics Szvetomir, a volt miniszterelnök lesz, a ki a kinevezett koronaképviselők között van.

Faure francia köztársasági elnök havrei utazásának legfontosabb, a nemzetközi politika szempontjából is figyelemreméltó mozzanata, hogy az elnök meglátogatta az Ausztrália angol hadihajót, melyet s st. jamesi kormány az ő üdvözlésére küldött a havrei kikötőbe. Az ez alkalommal mondott beszédek, melyek erősen hangsúlyoz-

ták a mindkét részről egymás iránt táplált barátságos érzelmeket, különösen érdekesek éppen most, a mikor több jelentős kérdésben ellentétek merültek föl Franciaország és Angolország között.

Fáber Albert.

(1819—1895.)

Nagybecskerek, Április 23.

Patriarchalis szabásu, hiveit igazán szerető és hivei által atyaként szerett lelkipásztor, a ki a világi hiuságoktól menten, kizárólag szent hivatásának élt s mint a jó atya gyermekei odaadólágot vett részt örömeikben és fájdalmaikban. Két év előtt derűs arccal és őszinte szívvel üdvözöltük őt aranymisési ünnepélyén, április 22-én könyező szemekkel engedték át lelkét az örök életnek, porait az örök nyugalomnak.

Et cum Lazaro quondam paupere, habeas vitam sempiternam.

A gyászünnepelet a kerületi papság segédlete mellett Zofahl écskai esperes-plébános végezte. Jelen voltak a nagybecskereki prelatúr részéről Ambró, T-Becséről Kaiser Lajos, Csösztelekről König, Katalinfalváról Holcz Ferencz, Lázárföldről Olajos József, Bega-Szt. Györgyről Grósz György, a szárcsai plébános, több káplán, s a vidékről a jó barátok és ismerősök egész sokasága.

A község csaknem összes lakossága jelen volt a gyászszertartáson, nem egy, hanem többen sirva kísérték a lelkészben feledhetlenül szerető atyjokat a temetőbe.

A sirkertben Holcz Ferencz katalinfalvi lelkész egy a fájdalomtól áthatott gyönyörű beszédben bucsuzott el s bucsuztatta el pajtásait a halottól.

En szinte könnybe lábadt szemekkel bucsuzom el egyik legigazabb barátomtól.

Lelke, a mely vallásunk érdekében fáradozott, szive, a mely az emberiség jólétéért dobozott, találjon jutalmat az örökké élők hazájában.

Lauka Gusztáv.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Egy szép ember és egy csuf ember.

Tanulságos történet.

Irta: Eugène Chavette.

I.

Belávoir és Richenlaid unokafivérek voltak. Belávoir szép volt. Nagyon szép. Az emberek az utcán utána néztek. Richenlaidnak pedig olyan arca volt, hogy ez az arcz Darwinnak sok rajongó hívet szerzet.

Richenlaid apja így sópáncodott egyre:

— Ha az én Richenlaidem asszonyok után kezd futkosni, akkor vége a vagyonomnak!

Belávoir apja pedig a markába nevetve mondogatta:

— Az én Belávoirem! Hehe! Nyugodt le hetek miatta. Nem kell asszonyok után futkosnia. Majd az asszonyok fognak ő után szaladni.

Még az nap este Richenlaid szerelmet vallott egy kaczer szépségnek. A szépség így szólt:

— Edes lelkem, ha valakinek olyan ma jomképe van, mint magának, akkor a szerelem mellé még valamit is kell adni.

Richenlaid így felelt:

— Hát adjunk a szerelemhez 1200 frankot havonta.

E naptól fogva a kaczer szépség kifejezőnek és szellemesnek mondotta Richenlaid rut arczát. A szobalánnyal tisztá abroszt terítettett föl, ha Richenlaid jött; a mikor pedig távozott,

a szobaleány lámpát tartott a lépcsőházban, míg a rut ember le nem ért.

Richenlaidból tehát tekintélyes, becsült ember lett.

Belávoirba egy nappal később szerelmes lett egy gyönyörű teremtes.

— Fogsz e szeretni? — kérdezte a gyönyörű teremtes a budoárban. Mikor pedig Belávoir égre-földre fogadkozott s kérdezte, mivel hálálhatná meg e szerelmet, a gyönyörű teremtes ezt felelte:

— Semmivel, edesem. Csak a szivedet add nekem. Minden más a vén generális dolga lesz.

A világ pedig ezt mondta Richenlaidról: Oh, a szamar!

Belávoirról pedig ezt: Oh, a boldog halandó!

II.

Ezerkétszáz frankért havonta, vagyis 40 frankért napjában Richenlaid szép arczocskát, mosolygást, szivességet, kedveskedést és hóféhér asztalterítőt kapott. Bármikor jöhetett, bármikor mehetett. Az ajtók mindig táva voltak előtte.

A kaczer szépség egyre csak ezt emlegette:

— Milyen kedves ember ön. Önnek köszönöm jó módomat. Nem csalnám meg semmi áron! Richenlaid ha akarta, elhitte, ha nem akarta, nem hitte.

Am Belávoirnál egész másképp folytak a dolgok. Gyakran így szólt hozzá a gyönyörű teremtes:

— Ma ne gyere. Ma a generális jön.

Aztán Belávoirnak rendszeren a konyhánál kelle bejönnie, hogy a távozó generális észre ne vegye. A konyhai ajtárások pedig minden hó-

napban 200 frankjába kerültek; mert ennyit kelle fizetnie a szobalánynak, hogy ne áruljon el semmit a vén tábornoknak. A kapusnak, a kocsisnak, a szakácsnak a száját is be kelle tönnie, mert mindezek elmondhattak volna valamit a tábornoknak, kit nagyon gazdagnak híreszteltek.

Belávoirnak szünetlenül hallani kelle ellenfelének, a tábornoknak a nevét. De Belávoir a tükörbe nézett és így szólt magához:

— Szegény tábornok, micoda szánalmas szerepet játszik.

Mivel pedig a gyönyörű teremtes szerette, Belávoir ki is akarta érdemelni a szerelmét. A keztyűsénél, a szabónál, a cipészénél nagy számlákat csinált, mert imádott ember létére csak elegáns és finoman öltözve járhatott.

Richenlaid ellenben csak egyszerű kopott zekében jött el a szépséghez, avval se törődött, ha a cipőjén meglátszott az idők nyoma, vagy ha keztyűjét ki is rága a moly. A kaczer szépség így is szivesen látta.

Belávoir sóhajtozva mondta gyönyörű teremteshez, ha ez véletlenül el tudta küldeni a generálisát:

— Mikor jöhetek angyalom?

— Majd izenek.

És hátul, a cselédek lépcsőjén osont le, köszönt a cselédeknek, a házmesternek, a viashordónak, a szenesnek, a kiktől mindannyioktól félt. S hálából, hogy a gyönyörű teremtes majd izenni fog, küldött neki egy pompás virágcsokrot, mely bele került husz frankba.

Richenlaid pedig csak így szólt szépjéhez:

— Majd ma éjjel eljössz értem a vendéglőbe, a hol együtt mulatok a barátaimmal.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 13. A tor. m. gazd. egyesület közgyűlése.

Május 16-19. Országos vásár.

Május 19. A tor. közm. egyesület estélye.

Május 19. Tisztviszéki ülés.

Május 20. Torontálmegei tavaszi rendes közgyűlése

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— **Megbízás.** A földmívelésügyi miniszter Gyertyánffy Andor gyéri lakost és földbir. tokost, Torontál vármegye módosi járására nézve, az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

— **Tanítválasztás.** Horvát-Csenén, mint nekünk onnan írják, e hónap 21-én töltötték be választás útján az üresedésbe jött községi tanítói állást. A választás, amelyen Che-mez János főszolgabíró elnökölt, eredménye lett, hogy egyhangulag Dittrich József szerb-csenéi községi tanítót választották meg, aki 12 évi működése alatt munkásságával s józan viseletével a lakosság elismerését érdemelte ki.

— **Itt a tavasz.** Nem szédelgés holmi újságírói frázisokkal, melyekkel talán a megye-beli olvasóink irigységét akarnók felkelteni, hanem komolyan jelentjük, hogy itt a tavasz, a vén Időnek bájos ifjú lánya. Igenis mosolyog a derült ég, amelyen a legjobb gukkerrel sem képes az ember felhőt felfedezni s az a bizonyos lány fuvalom csókolja az arcokat, melyért nemcsak a költők rajongnak, mivelhogy a vers-ekben szokás róla megemlékezni, hanem közön-séges prózai emberek is, nemi, nemzeti és valláskülönbőség nélkül. Aki ebben netalán kértelkednék, az fáradjon a déli órákban a kor-zóra, ahol meg fog győződni arról, hogy nemcsak erdő, hanem üdvözlök a tavaszt a vidám dalban, hanem hölgyek, urak, dadák és gyer-mekek egyaránt boldogok annak láttára, hogy bimbós a fa ága.

— **A magyar szó térfoglalása.** Perjámos község lakosságának magyar része mozgalmat indított tavaly az iránt, hogy a két katolikus templomban ne csak német, de magyar prédiká-czióban is legyen része a híveknek. Egy eszten-dei küzdelem után végre is teljesedésbe ment a perjámosi magyarság kívánsága. Most husvét második napján mondta Reinlein ottani plébános az első magyar prédikációt. Már maga a szent-beszéd is ünnepszámba ment a község magyar-ajku katolikusi előtt, akik annyira megtöltöt-ték a templomot, hogy abban ember volt ember hátán. Ezentul gyakrabban hallatszik majd magyar szó a perjámosi templom prédikáló székéről.

— **A színi évad műsora.** A Halmay-társulat, amely eddigi működésével teljes mér-tékben kiérdemelte a nagybecskereki kö-zönség rokonszenves elismerését, még csak nyolcz előadást tart nálunk, aztán Ujvidékre megy, ahol az újonnan épült fényes színházban mutat-

kozik be. A hátralékos színi évad műsora a kö-vetkező: Ma Molnár László második fellépté-vel Othello megy, holnap pedig Bogdán Er-zsike, a Solymossy féle színiiskola tehetséges végzett növendéke, a társulat újonnan szerző-dtetett énekesnője első színpadi fellépteképen A Kis Alamuszi kerül színre. Pénteken a tár-saság Módosra rándul át egy előadásra. Szom-baton A boszorkányvár, Millöcker dallamos operetteje adódik fényes kiállításal, vasárnap meg a Libapásztor, Forrai csinos zenéjű operetteje. Hétfőn Boross Endre, a társulat kitűnő komikusának jutalomjátéka alkalmából A Szinitanoda jeles francia vaude-ville kerül színre. Kedden utolsó bérleti előadásnak Romeo és Julia megy. Romeot Molnár László, Juliát Hahnel Aranka játézza. Szerdán Hahnel Aranka jutalomjátéka lesz. Színpad kerül három egyfelvonásos vígjáték: Egy kis vihar, Két év múltán és Bál után. Csütörtökön, május 2 án bucsuzik a tár-sulat: ez alkalommal Hugo Károly színműve: Bátor és bankár és Coppée dramoletteje: A hajótörött kerül színre. A bucsúelőadás tiszta jövedelmének fele a torontálmegei árviz-károsultak javára jut.

— **A László-malom vádlottai.** Nagyvá-váradról írják: A törvényszék a László-malom ügyében vizsgálati fogságban levő Konda Samu, Feldheim Izrael és Edelman Márk ügyé-ben vád alá helyezési határozatot hozott s mind-hármat okirathamisítás büntette miatt vád alá helyezte. Konda ellen a vizsgálati fogságot fentar-tották, míg Feldheimot és Edelmant szabadlábra helyezték. A vádhatározatot a vádlottak megfelel-bezték.

— **Közgyűlés.** A nagybecskereki iz-raelita nőegylet e hónap 21-én tartotta évről közgyűlését, amelyen Eisenstädter Julia el-nökölt. A Löffler Jónás titkár által szerkesz-tett és előadott évi jelentésből kitűnik, hogy az egylet a jótékonyság gyakorlásában a lefolyt évben is dicseretes tevékenységet fejtett ki; be-vételeinek legnagyobb részét, 976 frt 60 krt a szegények segélyezésére fordította. A zárszám-adások szerint az összes bevételek 1 57 frt 89 krt, a kiadások pedig 1086 frt 93 krt tettek, 1895 évre tehát 170 frt 96 krnyi pénzkészlet maradt. Az egylet vagyona 6527 frt 83 kr. A je-lentés végül lendületes szavakban emlékezett meg az egylet jótétevőiről és küönösen annak hü-pártolójáról, néhai Schwarz Mihályról, a volt hitközségi elnökről. Ezután a számvizsgáló bi-zottság jelentése olvastatott fel, amely tetszéssel vétetvén tudomásul a felmentvény megadott. Ezután következett az alapszabályszerű választ-mánynak megválasztása. Választmányi tagokul megválasztottak két évi időtartamra: Eiben-schütz Geróné, Fein Fülöpné, Groszmann Zsigmondné, Kurländer Imréné, Lang M. L.-né (Ellemár), Löwy Ignáczné, Rosenfeld

Rozália, Sajovitz Sámuelné, Dr. Stern Lá-zárné és Temmer Salamonné.

— **Jubiláló műszaki tanácsos.** Haasz József kir. műszaki tanácsos, a IX. közuti kerület felügyelőjének tiszteletére, 25 éves államszol-gálati jubileuma alkalmából a Bács-Bodrogh, Hunyag, Krassó-Szörény, Temes és Torontál vármegyei államépítészeti hivatalok tisztviselői e hónap 21-én Temesvárott ünnepélyt rendez-tek. E napon a kerületbeli állammérnököknek impozáns küldöttsége tisztelettel az ünnepelnél és neki egy díszes kiállítási emlékiratot nyújtott át. Az emlékirat átadására felkért László Sán-dor kir. mérnök, a Krassó-Szörény vármegyei államépítészeti hivatal főnöke szép beszédben méltatta Haasz műszaki tanácsos kiváló érde-meit, melyeket az állami szolgálat és az ut-ügyek körül szerzett. Az állammérnökök tisztelet-gését a kerületbeli állami utmestereknek üdvözlő küldöttsége követte, mely egy ezüstből készült, emailozott, emléksorokkal díszített méteres má-rópálcát nyújtott át a szeretett felügyelőnek. Habár az ünnepély rendezése csak az utolsó napokban jutott nyilvánosságra, mégis Haasz József műszaki tanácsos jubilaris ünnepe igen jól sikerült. Az ünnepeltet a többiek között szem-élyesen felkeresték: dr. Telbisz Károly kir. tanácsos, polgármester, Bandl Rezső főkapitány, a kir. folyammérnöki hivatal Endre Antal kir. főmérnök vezetése alatt, Sebesztha Károly kir. tanácsos, tanfelügyelő, Jankovich Miklós kir. tanácsos, társulati igazgató, Pervulescu honvédeztudós, Kovács Akos nyug. kir. főmér-nök és még többen; ezenkívül számosan távira-tilag is üdvözlötték a jubilarist. Az üdvözlő táv-iratok közül Hunyadvármegye alispánjának és főjegyzőjének megleghangú távirata különösen kitűnt.

A tisztelgéseket a „Koronaherzeg“ szálló-dában délután 2 órákor rendezett bankett kö-vette, melyen miután ez a kerületben működő állammérnökök ismerkedéséről is szolgált, igen emelkedett és kellemes hangulat uralkodott, mert hisz mérnököt ünnepelnek a mérnököt, a te-mesvári előkelő körökben köszönetetben álló férfit, ki az őt ért szép figyelmet igazán meg-érdemelte. Az állammérnökök közül még a kir. folyammérnöki hivatal is képviselve volt. A lako-mán Sándor Kálmán kir. főmérnök, a temesmegyei államépítészeti hivatal főnöke a királyi, Lukács József kir. főmérnök, a hunyadvármegyei államépítészeti hivatal főnöke Haasz József kir. műszaki tanácsost éltezte, Kemény Bertalan kir. mérnök pedig a jubilaris családja-ért emelt poharat. Haasz József műszaki tanácsos az őt ért kitüntetéset, a rendkívüli figyelmet és azt osztatlan szeretet eme fényes jelnt meg-hatottan köszönte meg, arra kérve a megjelente-ket, hogy szívélyes köszönetét tolmácsolják ama kartársaknak, kiket a szolgálati kérielhetlen kötelesség a megjelenésben akadályozott. Ezután felköszöntöket mondtak még: Szobotka Rezső, a torontálmegei államépítészeti hivatal főnöke, Faur Kornél, és Telegdi Roth Gusztáv kir. mérnökök.

A kitűzött időre a szépség pontosan beál-lított. Es Richenlaid gyalog baktatott haza szép-jével.

Belavoirnak pedig csak sok nap mulva izent az a gyönyörű teremtés.

— Ma szabad vagyok és a tied.

Belavoir tüstént fogadott egy elegáns két-fogatut. Elvágatott a gyönyörű teremtéshez, a kívül kihajtatott Bignonhoz pompás tét-át-téte vacsorára.

Megvacsoráltak. De milyen áron! Vacsora után persze elmentek egy színházba. Természe-tesen, minthogy egyedül akartak lenni, csak pá-holyt vehettek. A páholyhoz pedig nagy virág-csokor is illik, meg finom bonboniére is fölibe.

Az ötödik felvonásnál a gyönyörű teremtés gyomra természetesen korogni kezdett. Nem volt tehát más hátra, mint hogy kinn a színház előtt rájuk váró kocsiikkal visszahajtassanak Big-nonhoz és újra megvacsoráljanak. Az ilyen késői vacsoráohoz persze jól esik a földi eper is. Be-lavoir rendelt tehát földiepret. Bár január 5 ike volt az nap.

Belavoir hamar kifizette a vacsora-számlát, azaz leszámolt Bignon urnak harmincz Louis'dort. A mikor aztán éppen karjára akarja öltetni a gyönyörű teremtést, hogy hazatérjenek, a gyö-nyörű teremtés szobaleánya lelkendezve rohant be az ajtón s libegve sutogja a gyönyörű te-remtésnek:

— Már két órája keresem a nagyságát. A tábornok ur otthon van és várja a nagyságát.

Es Belavoir nem tehetett egyebet, mint hogy szépen kocsiába ültette a gyönyörű terem-tést s ő maga pedig busan, gyalog bandukolt valami unalmas kocsmába.

III.

Richenlaid majdnem naponta ott ebédelt szépjénél. Párolgó sülteteket kapott, remek süte-ményekkel.

Belavoir is ott ebédelt gyönyörű teremtésé-nél. Csakhogy bizony csak a konyhában, hol napról napra leste, míg elmegy a generális. Minthogy pedig a sok lesés közben mindig meg-éhezett, kénytelen volt a szakácsné markába busz frankot nyomni, hogy ez adjon valamit neki abból, a mit a tábornok már nem akarván megenni, kihoztak a konyhába. Szóval Belavoir busz frankért az asztal morzsáit ette.

IV.

Egy napon aztán ütött a leszámolás órája. A kaczer szépség így szólt Richenlaidhez: — Edesem, ugy-e nem haragszol, ha sza-kitok veled. Békében válunk el. Mindig gentle-man voltál.

Richenlaid még egyszer megcsókolta a szépséget és fűtyörésze távozott.

Belavoirhoz pedig ugyanaz napon így szólt a gyönyörű teremtés:

— Te tolvaj!

Es erre tüstént be is bizonyította a gyö-nyörű teremtés, hogy mikép fosztotta meg őt Belavoir, sok-sok pénztől. A ur ötezer forintját miatta elszalasztotta. B. urtól nem fogadta el az új butorzatot. C. urnak gyémántjait megvetette és D. ur fogatát visszautasította. Összesen tehát 120.000 franktól fosztotta őt meg Belavoir.

— Hát nem voltam én jó irányodban? Hát kértem valaha csak egy krajczárt is tőled? — rikoltá a gyönyörű teremtés.

A rikoltás vége pedig az lett, hogy Belavoir rohanva menekült a gyönyörű teremtés laká-sából. Még az utcáról sem mert fölneézni az ablakra.

V.

Az esztendő végén a két fivér elszámolta a mit költött.

Belavoir fertelmes képet vágott, mikor látta, hogy fiának 75.000 frank adóssága van.

— Az ördögbe is, hogy lehet ennyit köl-teni annak, a ki olyan szép, mint te.

De hát bár bosszankodott is Belavoir papa, avval vigasztalta magát, hogy az unokaöccse bizonyára még rosszabbul járt.

— Richenlaid a maga majomképével bizo-nyosan tönkretette az apját! — mondogatta Be-lavoir papa.

Richenlaid pedig átnyújtotta apjának a számlát:

Tíz hónap a 1200 frank.

Összesen 12.000 frank.

Richenlaid papa megveregette a fia vállát.

Mikor pedig az elszámolás után a két unokafivér találkozott, ezt kérdezte Richenlaid: — De hát ki az az asszony, a ki téged így kiszipolyozott.

— A szőke Pauline!

— Ne mondd, hiszen ez volt az én szé-pem is.

— A kinek a jobb vállán egy lencse van?

— En generális?

— Az . . . Hát te voltál a generális?

— Hát a ki naponta ott ebédelt a szőke Paulinénál?

— Ott ebédelt naponta, de nem vagyok generális.

Richenlaid a csuf, a rut tehát napi negy-ven frankért mindenk fölébe még tábornoki titult is kapott. Belavoir pedig napi 400 frankért alig kapott egyebet, mint a mit Richen-laid tábornok az ebédnél meghagyott.

— x — Déli jég és viszontbiztosító társaság Triestben. A második üzletév eredménye, melyről a múlt hó 21-én Triestben tartott közgyűlésen jelentés tétetett, szinte kielégítő volt; bár nem oly kedvező, mint az előző évben. A díjbevételek a jégbiztosítási ágban 2.901.801 koronára rugtak a tavalyi 2.854.684 korona ellenében. A károk 1.994.070 koronát vettek igénybe a tavalyi 1.348.880 korona ellenében. Tűz viszontbiztosítások után, mely ág csak 1894. évben vétetett üzembe, 419.110 korona vétetett be, míg a kifizetett károk bezárólag a kártartalékkal 161.425 koronát vettek igénybe. A tűz díjbevétele feleresze, azaz 209.555 korona a tűz díjtartalék javára fordított. Az értékpapírok áremelkedése 43.306 korona többletet eredményezett, mely összeg áringadozási tartalék gyanánt új számlára átvett. Ezenkívül 250.000 korona a különleges jégtartalék gyarapítására és 29.846 korona alapszabályszerűleg a tőketartalék-alaphoz csatoltatott. Az osztalék 8%-ban allapított meg. Tudvalevőleg a cs. és kir. szab. Adria biztosító társulat védnökség alatt alakult „Déli jég és viszontbiztosító társaság” tartalékai az 1894. év végével a következők voltak: Tőke tartalék 90.027 korona, különleges jégdíjtartalék 875.000 korona, tűzdíjtartalék 209.555 korona, áringadozási tartalék értékpapíroknál 43.306 korona. Összesen 1217888 korona. Ezen tartalékon kívül a „Déli jég és viszontbiztosító társaság” 2.400.000 koronát tevő teljesen befizetett alaptőkével bír.

S z i n h á z.

— Jani és Juczi. Halmay is megpróbálkozott tegnap a zóna szisztemával, nem egészen telt ház előtt adva a tavaly elhalt Pusztai Béla Jani és Juczi című népszínművét. Nem valami túlságos szellemmel ösztönözött dolog bizony ez a vérfagyasztó szójátékoktól hemzseggő valami, aminek egynéhány közismert színpadi fogását Pogány Janka és Boross Endre tudták csak valamelyes életre galvanzálni. Az előbbi szép énekeért és ügyes játékaért, az utóbbi meg kacagató mókáiért kapott sűrű tapot az est folyamán. Jók voltak kisebb szerepekben Hahnel Aranka, Serfőzy Zsenni, Hidvégi, Mátrai és Palotai is.

Uhu, Uhu...

— A kertben, —

Mivel ma napság másról sem beszél a közönség, mint Don Juanok elpüfföléséről, ime leleplezek egy titokban tartott esetet, mely szintén ilyen dologról szól.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer az Operencz — dehogyan itt valahol egy gyönyörű menyecske. (Az az hogy nem volt, hanem van!) Ennek a menyecskének pedig egy deressedni kezdő férje.

A menyecske csupa szerelem volt, de mit ért ezzel a jó természetével. Végre is megunja magát az ember ugye? Természetesen. Ez régi dolog, s nem is kell felette valami nagyon csodálkozni.

De mit csűrjem, csavarjam a mondatok nyakát, hiszen ugys sejtik már önök, hogy mit akarok mondani! Azt akarom csak, hogy a menyecske ad lig-addig halgatott Veréb urra (álnevet használok a diskreczió kedvéért) — mig a híres Don Juan győzedelmesen vonult haza.

Mi történt ám! Az egész város tudta már a dolgot, s legutóbbára megtudta maga a férj is. Hah! Hogy feltámadt a férjben az ősi virtus! Látni kellett volna, milyen dühösen járt kelt — egy jó gondolat után. Végre megtalálta a jó gondolatot és közölte azt egy jó barátjával. Elhatározták nevezetesen, hogy kilesik Veréb ur pászor óráját.

Nem kellett sokáig várakozniok az alkalomra. Előkészült ez magától is.

Esteledett. A két leselkedő oda állott az udvari kert bokrai közé, jól elrejtőzködhettek ott a vizipuska mellett.

Nini! Nyílik a kertajtó. Belép az urfi és oda áll a nagy fa alá, azután füttyölni kezdi a Troubadurt. Nem sokáig kellett várakoznia, kijött az asszony és megkezdődött a pástoróra. Ugy látszik, nem zsenirozta őket ja csipős tavaszi szél.

A férj oda sugott a barátnak:

— De ostobák, mért nem mennek inkább be a szobába.

— Félnek, hogy meglepnéd őket.

Czupp, czupp!

— Mi volt ez?

— Csók, fiacskám csók.

— Hej! hej!

A szerelmes pár összerendezte. Sohajtott valaki? Vagy csak a szél zörög a galyak között? Az asszony azonban megsejtette a veszedelmet. Felugrott és szaladni kezdett kifelé a kertből. Az ura akkora már odalopódzott a lugas mellett a kerítés ajtajához és megragadta a felesége karját, azután a fa alatt a homályban álló urfira mutatott.

— Mi az ott kedvesem?

A menyecskében megfagyott a vér — de nem azért volt asszony, hogy fel ne találja magát. Bátran és hangosan felelte:

— Kutya jár a kertben.

— Na, majd megnézzük!

Ezzel megindult a nagy fa felé, ahol már az urfi

négyszéklábra is állott és játszott a kutyát, megértvén az asszony figyelmeztetését.

— Csiba te! Hej, hej?

— Uhu, uhu hu.

Az urfi ugatni kezdett és ugrott, akár csak a kutya. Az asszony fogta a férje karját és vissza igyekezett tartani.

— Ne menj közel harapós állat! — kiáltott az asszony.

— Uhu, uhu, rum, rumm.

— Csiba te!

Ugathatott szegény négyszékláb, vagy felállva, a férj, no meg a vizipuska mellől elősompolygó Samu bácsi rátámadtak merészen s úgy elpáholták őt, hogy olyan derekasan még a híres, nevezetes Don Juan el Tenorio sem lapott ki szép Spanyolországban. Tanult is ebből a példából az urfi s elhatározta, hogy megházasodik.

Valószínűleg ő is így elpáhol majd mást annak idején.

Leontesz.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése április 23-án.)

Budapest, április 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ülés elején Szilágyi elnök bemutatta gróf Zichy Jenő levelét, a melyben ázsiai útjára öt havi szabadságot kér. A Ház minekutána Ugron Gábor és Madarász József szerencsét kívánt gróf Zichynek történelmi szempontból fontos útjára, megadja a kért szabadságidőt.

Szilágyi elnök bemutatja Kossuth Ferencz mandátumát. (Eljenzés a szél-sóbalon.) Kiadatik az igazoló bizottságnak.

Lukács László pénzügyminiszter benyújtja a budapesti földalatti villamos vasútra vonatkozó törvényjavaslatot. A javaslatot a pénzügyi bizottságnak adják ki.

Bessenyei Ferencz előadja a közoktatásiügyi bizottságnak a vallás szabad gyakorlásáról szóló törvényjavaslat dolgában készített jelentését és kéri, hogy azt az osztályok mellőzésével tűzze napirendre a Ház.

Veszter Imre ugyanezt az igazságügyi bizottság nevében kéri.

Szilágyi elnök a Ház határozataképp kimondja, hogy a javaslat e hónap 26-án tárgyalatik. Ezután megállapítja a csütörtöki ülés napirendjét.

Ugron Gábor részletes munkaprogramot kér a kormánytól.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök elsorolja a Ház teendőit. Utolsó ülés pünkösd előtti napon lesz. Junius 5-én vagy 6-án ülnek össze a delegációk.

Ugron Gábor és Horanszky Nándor kéri az elnököt, sürgetné meg a kuriai biráskodásról szóló javaslatra kiküldött bizottságot.

Szilágyi elnök jelenti, hogy már megsürgette, de azóta nem tartott ülést a bizottság.

Napirend előtt szóba hozta Ugron Gábor Sima Ferencz ügyét. Elmondja az esetet, mint történt Simán az inzultus, amelyben a mentelmi jog megsértését látja.

Szilágyi elnök kijelenti, hogy az ügy a mentelmi bizottságnak adatik ki.

Perczel Dezső belügyminiszter biztosítja a Házat, hogy a legrövidebb uton beszerzi információit az esetről.

Küldött miniszteri tanácsos.

Budapest, április 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gömöri Oszkár miniszteri tanácsost a király a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Új főrendiházi tag.

Budapest, április 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli Tóth Lőrincz nyugalmozott kuriai bírónak a főrendiház élethossziglani tagjává való kinevezését.

Agliardi Nagyvaradon.

Budapest, apr. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagyvaradról telegrafálják: Agliardi bécsi nunciust, aki ma ide érkezett, a papság és nagyszámú közönség ovációkkal fogadta. Schlauch biboros teljes ornatásban lakásán üdvözölte vendégét.

Plener és a liberalisok.

Budapest, április 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Az osztrák liberalisok bizalmat szavaztak Plener Ede pénzügyminiszternek, buzdítva őt, hogy a reakcióval szemben az eddigi uton haladjon.

Az Eichinger-pör.

Budapest, április 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Az Eichinger-pör második napja a közönség még nagyobb érdeklődése közben folyt le. A hallgatóság körében számos tiszt, köztük Eichinger volt tüzérezredese is jelen volt. Elnök nagy mozgás közt kihirdeti, hogy a törvényszék eltekint Eichinger feleségének a kihallgatásától. Eichinger megmarad mellette, hogy a forgópisztolyt azért vásárolta, hogy magamagát pusztítsa el. A tanúk kihallgatása után felolvastatik az orvosok véleménye, amely oda konkludál, hogy Eichingernek normalis az elméje.

Városi színház.

Ma, kedden, 1895. évi ápril 23-án adatik:

OTHELLO.

Tragédia 5 felvonásban, 7 képben. Irta: Shakespeare. Fordította: Szász Károly. (Rendező: Molnár.)

Személyek:

Othello, a mór	—	—	Molnár László
Cassio, hadnagy	—	—	Hidvégi
Jago, zászlótartó	—	—	Szakács Andor
A velencei doge	—	—	Halmay Imre
Brabantio, tanácsos	—	—	Mátray
Desdemona, leánya, Othello neje	—	—	Hahnel Aranka
Emilia, Jago neje	—	—	Szakácsné
Bianca, Cassio kedvese	—	—	Sz. Pesty Paula
Montano, ciprusi kormányzó	—	—	Nagy Gyula
Ludovico	—	—	Erőss
Rodrigo	—	—	Palotay Gy.
Gratiáno	—	—	Serfőzy György
Tanácsos	—	—	Tantosi
Tiszt	—	—	Boross Pál

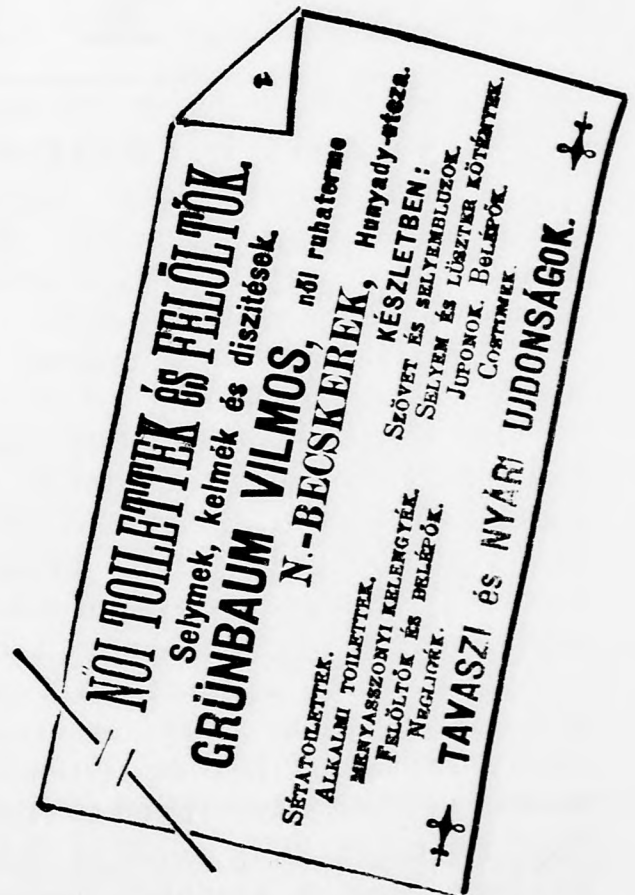
Népek, nemesek, katonák. Történthely: az első felvonásban Velence, a többiben egy ciprusi kikötő.

Holnap szerdán, ápril hó 24-én bérletszünetben Bogdán Erzsike k. a. énekművész nő vendég-fellépésével:

A kis alamuzsi.

Bokor József nagy operetteje.

Nyilttér.*

* Az e rovat alatt közlöttékként nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Vasuti menetrend.

Ervényes 1894. évi október hó 1-től.

Nagybecskerek-Nyikinda				Nagykikinda-Nbecskerek				Nagybecskerek-Versecz				Versecz-Nagybecskerek				
Sz. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3
Versecz ind.	550	1220	740	Budapest ny. p. u. ind.	700	830	225	Budapest ny. p. u. ind.	700	—	—	Bázias ind.	400	1140	—	—
Pancsova	609	1239	803	Temesvár	920	1100	406	Nagykikinda	330	—	—	Temesvár	560	220	—	—
Nagybecskerek	632	106	852	Nagykikinda (v.)	330	400	700	Versecz	200	807	—	Versecz	560	220	—	—
Ellemér	649	124	853	Váalom (m. h.)	365	424	724	Nagybecskerek-Bpart	206	814	—	Verseczrét	560	225	—	—
Melencze	649	124	853	Karlova	420	441	741	*Sándor-udvar	219	833	—	*Temespaulis	602	232	—	—
Kumán	715	159	923	Beodra	440	452	752	Lázárföld.	231	849	—	Bethlentanya	610	242	—	—
Törökbecse-Araes	750	235	959	*Pusztá Kenderes	535	532	832	*Lajosmajor	245	906	—	*Szivattyutelep.	620	235	—	—
Beodra	801	246	1013	Kumán	600	553	853	*Laudontanya	257	924	—	*Laudontanya	627	306	—	—
Karlova	817	308	1029	Melencze	629	614	917	Nagymargita	309	939	—	Nagymargita	636	317	—	—
Váalom (m. h.)	841	328	1053	Ellemér	652	634	937	Szecsány (vend.) érk.	322	955	—	Zichyfalva	646	338	—	—
Nagykikinda (v.) érk.	—	—	—	Nagybecskerek érk.	710	622	955	Szecsány ind.	334	1013	—	Györgyháza	668	357	—	—
Temesvár	—	—	—	Pancsova	1212	—	—	Bóka	350	1038	—	Szecsényfalva-Ráros	—	—	—	—
Budapest	123	—	630	Versecz	1249	—	—	Kanak	359	1043	—	Istvánvölgy	714	418	—	—
								*Óléc	409	1057	—	*Óléc	722	429	—	—
								Szecsényfalva-Ráros	419	1112	—	Kanak	781	441	—	—
								Istvánvölgy	431	1130	—	Bóka	747	502	—	—
								Györgyháza	446	1151	—	Szecsány (vend.) érk.	759	517	—	—
								Zichyfalva	454	1201	—	Szecsány ind.	810	533	—	—
								Nagymargita	501	1211	—	Szárca	823	556	—	—
								*Loudontanya	519	1224	—	*Lajosmajor	834	610	—	—
								*Szivattyutelep.	520	1235	—	*Pusztá Kenderes	841	618	—	—
								Bethlentanya	527	1244	—	Lázárföld	850	627	—	—
								*Temespaulis	531	1249	—	*Sándor-udvar	902	642	—	—
								Verseczrét	537	1259	—	N.-Becskerek-Bpart	917	704	—	—
								Versecz érk.	317	859	—	Nagybecskerek érk.	921	708	—	—
								Temesvár	327	—	—	Nagykikinda	82	1033	—	—
								Bázias	—	—	—	Budapest	—	630	—	—

H i r d e t é s e k.

1883. szám köz. 1895. N.-Kikinda járási főszolgabírótól.

Pályázati hirdetmény.

A Torontálvármegye nagykikindai szolgabírói járáshoz tartozó Nákófalva községben a jegyzői állás megüresedvén, arra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással a következő javadalmazás van egybekötve:

Évi fizetés 803 frt készpénzben, szabad lakás és fűtés, hivatalos utazások alkalmával ingyen fuvar és 3 frt napidíj házi kert 350 □-ól, külső herés kert 1 hold 76 □-ól, végre a magán munkálatokért szabályrendelileg megállapított díjak.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. I. és illetve 1886. XXII. t. cz. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket alólirottnál folyó évi május 20-ig annál is inkább benyujtsák, mert a későbbben beérkezők figyelembe vételni nem fognak.

Nagykikindán, 1895. évi április hó 15-én.

818-3.1

Grób, főszolgabíró.

2173. szám köz. 1895. Nagykikinda járási főszolgabírótól.

Hirdetés.

Annak megállapítása végett, hogy a Mokrin község mint erkölcsi testület tulajdonát képező mintegy 5000 kat. holdnyi területből a kataszteri felvétel óta egyesek által mennyi occupáltatott, a község földjei é. p. mivélesi ágak szerint elkülönítve felmerendők.

Felhívtnak tehát mindazok, kik ezen munkát elnyerni óhajtnak, hogy zárt ajánlataikat alólirottnál, hol az arra vonatkozó bővebb felvilágosítások rövid uton megadatnak, folyó évi április hó végéig annál is inkább adják be, mert a netán később beérkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Nagykikindán, 1895. évi április hó 15.

(317-2.1)

Grób, főszolgabíró.

Árlejtési hirdetmény.

Az alibunári gör. kel. román templom felépítése végett április 16-ára hirdett árlejtés eredménytelen lévén, folyó évi május

hó 12-ére új árlejtési pályázat hirdettetik a „Torontál“ f. évi 61, 62, 63. számaiban közzétett feltételek mellett.

(323-3.1)

Az egyházi bizottság.

224. sz. hk. 895.

Az antalfalvai főszolgabíróságtól

Idézés.

Radovanov István, Drága és Katalin ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tagok az 1885. XXIV. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 18. §-ához képest felhívtnak, hogy a Radovanov-féle 206. sz. házközösség vagyonfelosztása ügyben Oppova községhez 1895. évi május hó 15-ik napjának délelőtt 8 órájára kitűzött tárgyalásra vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig a részükre Grosz József ur oppovai lakos személyében kinevezett gondnokot cizélszerű képviseletükre néve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Kelt Antalfalván 1895. április hó 15-én.

(324-1.1)

Grosz József, hk. tb. főszolgabíró.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.